“BARQAROR RIVOJLANISH VA YASHIL TRANSFORMATSIYANING ZAMONAVIY MEXANIZMLARI”

Xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallari to‘plami

II-qism

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

“REAL IQTISODIYOT” KAFEDRASI

“BARQAROR RIVOJLANISH VA YASHIL TRANSFORMATSIYANING ZAMONAVIY MEXANIZMLARI”

xalqaro ilmiy-amaliy anjuman

MATERIALLARI TO‘PLAMI

2026-yil 25-may

II bo‘lim

“TURON NASHR” nashriyoti

SAMARQAND – 2026

UO‘K: 332.1:502.131.1(06)
KBK: 65.04+20.18
A 80
Artikov, Z.S.

“Barqaror rivojlanish va yashil transformatsiyaning zamonaviy mexanizmlari” Xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallari to‘plami (I-II qism) [Matn] / Z.S. Artikov ; muharrir O.M. Pardayev va boshq.- Toshkent: TURON NASHR (Mirzo Abdullo nur savdo), 2026.-476 b.

TO‘PLOVCHI VA NASHRGA TAYYORLOVCHI:

Z.S.Artikov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, professor.

NASHR UCHUN MAS’ULLAR:

O.M.Pardayev – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;
G.M.Shadiyeva – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;
T.S.Sharipov – iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent;
Sh.A.Sultonov – iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor;
R.J.Qurbonova – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
Z.I.Abdullayeva – iqtisod fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
D.S.Musinov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
B.O.Do‘stmatov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
Z.I.Sattarova – dotsent v.b;
Z.K.Raximov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
M.E.Erdonov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent v.b.;

SAHIFALOVCHILAR:

M.E.Erdonov – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi PhD, dotsent v.b.
S.B.Iskandarov – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti;
Sh.N.Mirzayeva – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti;
A.I.Asrorov – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti;
V.A.Fozilov – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti;
Sh.SH.Mirzaxadjayeva – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti.

Ilmiy-amaliy anjuman materiallarida barqaror rivojlanish va yashil transformatsiyaning zamonaviy mexanizmlarini shakllantirishga doir nazariy-metodologik yondashuvlar, iqtisodiyot tarmoqlarida ekologik barqarorlikni ta’minlash jarayonida yashil texnologiyalarni joriy etish bilan bog‘liq muammo va yechimlar, hududlarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishda resurslardan oqilona foydalanish, energiya samaradorligini oshirish, kam uglerodli rivojlanish tamoyillarini qo‘llash masalalari yoritilgan. Unda yashil iqtisodiyotga o‘tish jarayonlarini jadallashtirish, ekologik xavfsizlikni ta’minlash, innovatsion va investitsion mexanizmlarni takomillashtirish, davlat va hududiy rivojlanish strategiyalarida yashil transformatsiya ustuvorliklarini belgilash bo‘yicha nazariy qarashlar hamda amaliy tavsiyalar o‘z ifodasini topgan.

Ushbu to‘plamda professor-o‘qituvchilar, doktorantlar, mustaqil tadqiqotchilar, magistrlar va iqtidorli talabalarning xizmatlar sohasida tarkibiy o‘zgarishlarni amalga oshirishning zamonaviy texnologiyalariga bag‘ishlangan maqola va tezislari o‘rin olgan.

To‘plam materiallaridan iqtisodiyot yo‘nalishida tahsil olayotgan bakalavrlar, magistrlar, doktorantlar, mustaqil izlanuvchilar, davlat idoralari xizmatchilari va shu soha mutaxassislari o‘z faoliyatlarida foydalanishi mumkin.

Tezislar mualliflar tahririda bosilmoqda. Ularda keltirilgan raqamlar, faktлар, xulosa va tavsiyalarga mualliflar mas’ul. Ularning ayrim fikrlari tashkiliy guruh qarashlariga to‘g‘ri kelmasligi mumkin.

В материалах научно-практической конференции освещены теоретико-методологические подходы к формированию современных механизмов устойчивого развития и зелёной трансформации, проблемы и пути их решения, связанные с внедрением зелёных технологий в процессе обеспечения экологической устойчивости отраслей экономики, а также вопросы рационального использования ресурсов, повышения энергоэффективности и применения принципов низкоуглеродного развития в социально-экономическом развитии регионов. В них также нашли отражение теоретические взгляды и практические рекомендации по ускорению процессов перехода к зелёной экономике, обеспечению экологической безопасности, совершенствованию инновационных и инвестиционных механизмов, а также определению приоритетов зелёной трансформации в государственных и региональных стратегиях развития.

В сборнике собраны статьи и тезисы профессоров, преподавателей, докторантов, независимых исследователей, магистров и талантливых студентов о современных технологиях реализации структурных изменений в сфере услуг.

Материалы сборника могут использовать бакалавры, магистры, докторанты, независимые исследователи, сотрудники государственных органов и специалисты данной области, обучающиеся в области экономики.

Тезисы редактируются авторами. Авторы несут ответственность за представленные в них цифры, факты, выводы и рекомендации. Некоторые их мнения могут не соответствовать взглядам организационной группы.

The materials of the scientific-practical conference highlight theoretical and methodological approaches to the formation of modern mechanisms for sustainable development and green transformation, as well as problems and solutions related to the introduction of green technologies in ensuring the ecological sustainability of economic sectors. They also address issues of rational resource use, improving energy efficiency, and applying low-carbon development principles in the socio-economic development of regions. The materials further present theoretical views and practical recommendations on accelerating the transition to a green economy, ensuring environmental security, improving innovation and investment mechanisms, and defining green transformation priorities within national and regional development strategies.

This collection contains articles and theses by professors, doctoral students, independent researchers, masters and talented students on modern technologies for implementing structural changes in the services sector.

The materials in the collection can be used by bachelors, masters, doctoral students, independent researchers, government officials and specialists in this field studying in the field of economics.

Abstracts are edited by the authors. The authors are responsible for the figures, facts, conclusions and recommendations presented therein. Some of their views may not reflect those of the organizational group.

UO‘K: 332.1:502.131.1(06)
KBK: 65.04+20.18

ISBN 978-9910-5219-5-9

© Artikov, Z.S., 2026-y.
© Samarqand iqtisodiyot va servis instituti, 2026-y.
© “TURON NASHR” nashriyoti, 2026-y.

EKOLOGIK BARQARORLIKNI TA’MINLASHDA AYOLLAR XIZMAT KO‘RSATISH BIZNESINING O‘RNI

Mirzayeva Shirin Nodirovna
Samarqand iqtisodiyot va servis instituti,
“Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti.
mirzayevashirin502@gmail.com
https://orcid.org/0009-0005-0035-636X
+998905020271

Annotatsiya. Mazkur tezisda ekologik barqarorlikni ta’minlash jarayonida ayollar tomonidan yuritilayotgan xizmat ko‘rsatish biznesining iqtisodiy va ijtimoiy ahamiyati tahlil qilingan. Xizmat ko‘rsatish sohasida ayollar tadbirkorligining ekologik mas’uliyatni oshirish, “yashil iqtisodiyot” tamoyillarini joriy etish hamda hududiy bandlikni ta’minlashdagi o‘rni yoritilgan. Shuningdek, ekologik xizmatlar, resurs tejovchi texnologiyalar va innovatsion yondashuvlarning xizmat ko‘rsatish tizimidagi samaradorligi tahlil etilgan.

Kalit so‘zlar: ekologik barqarorlik, ayollar tadbirkorligi, xizmat ko‘rsatish biznesi, yashil iqtisodiyot, ekologik innovatsiya, bandlik, resurs tejamkorlik, ekologik xizmatlar, ijtimoiy rivojlanish, barqaror taraqqiyot.

Аннотация: В данной статье анализируется экономическое и социальное значение женского предпринимательства в сфере услуг в обеспечении экологической устойчивости. Освещается роль женщин-предпринимателей в повышении экологической ответственности, внедрении принципов «зеленой экономики» и обеспечении занятости населения. Также рассматривается эффективность экологических услуг, ресурсосберегающих технологий и инновационных подходов в системе обслуживания.

Ключевые слова: экологическая устойчивость, женское предпринимательство, сфера услуг, зеленая экономика, экологические инновации, занятость, ресурсосбережение, экологические услуги, социальное развитие, устойчивое развитие.

Annotation: This thesis analyzes the economic and social significance of women-led service businesses in ensuring environmental sustainability. The study highlights the role of women entrepreneurs in increasing environmental responsibility, implementing green economy principles, and providing employment opportunities. In addition, the effectiveness of eco-services, resource-saving technologies, and innovative approaches in the service sector is examined.

Keywords: environmental sustainability, women entrepreneurship, service business, green economy, eco-innovation, employment, resource efficiency, environmental services, social development, sustainable development.

Kirish. Bugungi globallashuv sharoitida ekologik muammolarni hal etish va barqaror rivojlanishni ta’minlash masalasi dunyo iqtisodiyotining ustuvor yo‘nalishlaridan biriga aylanmoqda. Aholi sonining ortishi, tabiiy resurslardan haddan tashqari foydalanish, ekologik muvozanatning buzilishi hamda urbanizatsiya jarayonlarining jadallashuvi natijasida ekologik xavfsizlikni

ta’minlash dolzarb masalaga aylandi. Shu jihatdan xizmat ko‘rsatish sohasida faoliyat yuritayotgan ayollar tadbirkorligining ekologik barqarorlikni ta’minlashdagi o‘rni alohida ahamiyat kasb etadi.

Ayollar xizmat ko‘rsatish biznesida nafaqat iqtisodiy foyda olish, balki jamiyatda ekologik madaniyatni shakllantirish, ekologik mas’uliyatni oshirish hamda “yashil iqtisodiyot” tamoyillarini keng joriy etishda muhim subyekt sifatida namoyon bo‘lmoqda. Ayniqsa, ekologik toza mahsulotlar savdosi, qayta ishlash xizmatlari, ekologik turizm, ta’lim, sog‘lom ovqatlanish markazlari, ekologik dizayn va “yashil servis” xizmatlarida ayollar tadbirkorligining ulushi ortib bormoqda. Bu esa iqtisodiy samaradorlik bilan bir qatorda ekologik va ijtimoiy barqarorlikni ham ta’minlashga xizmat qilmoqda.

Asosiy qism. So‘nggi yillarda O‘zbekistonda xizmat ko‘rsatish sohasini rivojlantirish, xotin-qizlar tadbirkorligini qo‘llab-quvvatlash hamda ekologik muammolarni kamaytirishga qaratilgan davlat siyosati izchil amalga oshirilmoqda. Ayniqsa, “yashil iqtisodiyot” konsepsiyasining joriy etilishi ayollar tadbirkorligining yangi shakllarini rivojlantirishga zamin yaratdi. Ayollar tomonidan tashkil etilayotgan xizmat ko‘rsatish bizneslari ko‘pincha ekologik xavfsiz, resurs tejovchi va ijtimoiy foydali yo‘nalishlarga ixtisoslashmoqda.

Bugungi kunda xizmat ko‘rsatish sohasida ayollar asosan ekologik toza qadoqlash xizmatlari, tikuvchilik va qayta ishlash, maishiy chiqindilarni saralash, ekologik ta’lim, agro va ekoturizm, organik mahsulotlar savdosi kabi yo‘nalishlarda faoliyat olib bormoqda. Mazkur yo‘nalishlar bir tomondan aholi bandligini ta’minlasa, ikkinchi tomondan atrof-muhitga salbiy ta’sirni kamaytirishga xizmat qilmoqda.

1-jadval

2021–2025-yillarda ayollar tomonidan tashkil etilgan ekologik yo‘naltirilgan xizmat ko‘rsatish bizneslari dinamikasi[65]

№	Yillar	Ro‘yxatdan o‘tgan ayollar biznesi soni (mingta)	Ekologik xizmatlar ulushi (%)	Yaratilgan ish o‘rinlari (mingta)	Resurs tejash darajasi (%)
1	2021	18,4	12,5	41,2	9,8
2	2022	21,7	15,3	48,9	12,4
3	2023	25,1	18,7	56,3	15,1
4	2024	29,6	22,4	64,8	18,9
5	2025	34,2	26,8	73,5	22,7

Jadval ma’lumotlaridan ko‘rinib turibdiki, so‘nggi besh yil davomida ayollar tomonidan tashkil etilgan ekologik xizmat ko‘rsatish bizneslari soni muntazam oshib borgan. Ayniqsa, ekologik xizmatlar ulushining 12,5 foizdan 26,8 foizga yetgani xizmat ko‘rsatish sohasida “yashil biznes” modelining shakllanayotganini ko‘rsatadi. Shu bilan birga, resurs tejash darajasining ortib borishi energiya va tabiiy resurslardan oqilona foydalanish mexanizmlarining joriy etilayotganidan

[65] Muallif ishlanmasi

dalolat beradi. Mazkur tendensiya ekologik barqarorlik bilan iqtisodiy rivojlanishning o‘zaro uyg‘unlashayotganini ko‘rsatadi.

Ayollar tadbirkorligining yana bir muhim jihati shundaki, ular xizmat ko‘rsatish faoliyatida ekologik mas’uliyatni yuqori darajada namoyon etadi. Tadqiqotlar shuni ko‘rsatadiki, ayollar boshqaruvidagi biznes subyektlari chiqindilarni kamaytirish, qayta ishlash, ekologik xavfsiz mahsulotlardan foydalanish va energiya tejovchi texnologiyalarni joriy etishga ko‘proq e’tibor qaratadi. Ayniqsa, kichik biznes va oilaviy tadbirkorlik shaklida faoliyat yuritayotgan ayollar “yashil iqtisodiyot” tamoyillarini amaliyotga tatbiq etishda muhim rol o‘ynamoqda.

2-jadval

Ayollar xizmat ko‘rsatish biznesining ekologik barqarorlikka ta’sir yo‘nalishlari [66]

№	Faoliyat yo‘nalishi	Ekologik ta’siri	Iqtisodiy samarasi	Ijtimoiy ahamiyati
1	Ekologik turizm xizmatlari	Tabiiy hududlarni asrash	Turizm daromadlari oshadi	Mahalliy bandlik ta’minlanadi
2	Organik mahsulotlar savdosi	Kimyoviy chiqindilar kamayadi	Bozor talabi kengayadi	Sog‘lom turmush targ‘ib qilinadi
3	Chiqindilarni qayta ishlash	Atrof-muhit ifloslanishi kamayadi	Qo‘shimcha daromad yaratiladi	Ekologik madaniyat shakllanadi
4	Ekologik ta’lim xizmatlari	Aholining ekologik savodxonligi oshadi	Innovatsion xizmat bozori rivojlanadi	Yoshlar ongida mas’uliyat kuchayadi
5	Energiya tejovchi servislar	Energiya sarfi qisqaradi	Xarajatlar kamayadi	Resurslardan oqilona foydalaniladi

Ushbu jadval ayollar xizmat ko‘rsatish biznesining ekologik, iqtisodiy va ijtimoiy jihatdan kompleks samaradorlikka ega ekanligini ko‘rsatadi. Ayniqsa, ekologik turizm va organik mahsulotlar savdosi iqtisodiy daromad bilan birga ekologik xavfsizlikni ham ta’minlamoqda. Chiqindilarni qayta ishlash xizmatlarining kengayishi esa “aylanma iqtisodiyot” tamoyillarining shakllanishiga xizmat qilmoqda. Natijada xizmat ko‘rsatish biznesida ayollar faoliyati ekologik barqarorlikning muhim institutsional omiliga aylanmoqda.

Bugungi kunda xizmat ko‘rsatish biznesida ayollar faoliyatini rivojlantirish orqali bir vaqtning o‘zida bir nechta strategik maqsadlarga erishish mumkin. Birinchidan, ayollar bandligini oshirish va ularning iqtisodiy faolligini kuchaytirish imkoniyati yaratiladi. Ikkinchidan, ekologik xavfsiz xizmatlar bozorining kengayishi orqali “yashil iqtisodiyot” rivojlanadi. Uchinchidan, ekologik

[66] Muallif ishlanmasi

madaniyat va mas’uliyatli iste’mol tamoyillari jamiyat hayotiga chuqur singib boradi. Shu sababli ayollar xizmat ko‘rsatish biznesini davlat tomonidan moliyaviy, institutsional va innovatsion jihatdan qo‘llab-quvvatlash muhim ahamiyat kasb etadi.

Xulosa va takliflar. Xulosa qilib aytganda, ekologik barqarorlikni ta’minlashda ayollar xizmat ko‘rsatish biznesining o‘rni tobora ortib bormoqda. Ayollar tomonidan tashkil etilgan xizmat ko‘rsatish subyektlari ekologik xavfsizlikni mustahkamlash, resurslardan samarali foydalanish, chiqindilarni kamaytirish hamda aholi bandligini ta’minlashda muhim iqtisodiy mexanizm sifatida namoyon bo‘lmoqda. Ayniqsa, ekologik xizmatlar, organik mahsulotlar savdosi, qayta ishlash va ekoturizm yo‘nalishlarida ayollar tadbirkorligining faollashuvi “yashil iqtisodiyot” rivojlanishining muhim omiliga aylanmoqda. Shu munosabat bilan quyidagi takliflarni amalga oshirish maqsadga muvofiq hisoblanadi:

1. ekologik xizmat ko‘rsatish biznesi bilan shug‘ullanuvchi ayollar uchun imtiyozli kredit va subsidiyalar hajmini kengaytirish;
2. “yashil biznes” loyihalari uchun soliq imtiyozlari va grant dasturlarini joriy etish;
3. ayollar tadbirkorligi uchun ekologik innovatsiyalar va raqamli texnologiyalar bo‘yicha maxsus o‘quv dasturlarini tashkil etish;
4. ekologik xizmatlar bozorini rivojlantirish maqsadida hududiy infratuzilmani takomillashtirish;
5. xizmat ko‘rsatish sohasida ekologik standartlar va sertifikatlash tizimini keng joriy etish.

Zero, ekologik barqarorlikni ta’minlashda ayollar tadbirkorligini qo‘llab-quvvatlash nafaqat iqtisodiy o‘sishga, balki sog‘lom ekologik muhit va farovon jamiyatni shakllantirishga xizmat qiladi. Ayollarning innovatsion va mas’uliyatli biznes faoliyati kelajak avlod uchun ekologik xavfsiz hamda barqaror taraqqiyot poydevorini yaratadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI

29. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 2-dekabrdagi PF–436-son Farmoni “2030-yilgacha bo‘lgan davrda yashil iqtisodiyotga o‘tish strategiyasini amalga oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”.
30. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 5-martdagi PQ–5020-son Qarori “Xotin-qizlar tadbirkorligini qo‘llab-quvvatlash va bandligini ta’minlash chora-tadbirlari to‘g‘risida”.
31. O‘zbekiston Respublikasining “Atrof-muhitni muhofaza qilish to‘g‘risida”gi Qonuni. – Toshkent, 2023.
32. Abdurahmonov Q.X. Barqaror iqtisodiy rivojlanish va yashil iqtisodiyot asoslari. – Toshkent: Iqtisodiyot, 2022.
33. Rasulov A., Karimova M. Xizmat ko‘rsatish sohasida ayollar tadbirkorligini rivojlantirishning zamonaviy tendensiyalari. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2024.

MUNDARIJA

I SHO‘BA. BARQAROR RIVOJLANISH VA YASHIL TRANSFORMATSIYANING NAZARIY, AMALIY VA METODOLOGIK MUAMMOLARI.		
G.M.Shadieva	Роль экологической культуры в обеспечении устойчивого экономического развития	5
М.Қ.Пардаев **С.А.Бабаназарова** **Х.К.Самаров**	Инсон ресурслари ва инсон капитали ўртасидагии фарқлар ва уларни ривожлантириш йўллари	10
Z.S.Artikov	Yashil transformatsiya jarayonlarini baholashning metodologik yondashuvlari	19
Sh.A.Sultonov **Z.S.Artikov** **Sh.Sh.Abduhalilov**	Raqamli iqtisodiyot sharoitida xizmat ko‘rsatish sohasida kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish mexanizmlari	23
А.Б.Жақсыбек **А.Б.Молдашева** **А.Аташева**	Интеграция IT-услуг в отрасль гостеприимства: оценка влияния на конкурентоспособность предприятий	26
Д.Уразов	Развитие зелёного финансирования как механизма устойчивой трансформации региональной экономики	30
Р.Ж.Курбанова **А.Кубаев**	Ishlab chiqarishni diversifikatsiya qilish asosida korxona rentabelligini oshirish	32
З.И.Абдуллаева **С.А.Махмудов**	Зелёная экономика и менеджмент в системе образования: современные тенденции и перспективы развития	36
Н.Б.Рузиева	Теоретические проблемы устойчивого развития "зелёной" трансформации	38
M.E.Erdonov	Barqaror rivojlanish sharoitida yashil transformatsiyaning nazariy-metodologik asoslari	41
З.И.Абдуллаева **С.А.Махмудов**	Международные проекты по защите биоразнообразия	44
M.E.Erdonov	Theoretical, practical, and methodological problems of sustainable development and green transformation in the service sector	46
S.B.Xoshimova	Yer fondidan foydalanishning shart-sharoitlari va hozirgi holati	49
D.H.Shaymardonova **D.Q.Xatamov**	Yashil iqtisodiyotning rivojlanishi va uning ahamiyati.	54
M.E.Erdonov	Теоретико-методологические проблемы зеленой трансформации в условиях устойчивого развития	58

Sh.N.Mirzayeva	Raqamli iqtisodiyot sharoitida yashil rivojlanishning amaliy mexanizmlari	61
D.H.Shaymardonova	Raqamli crm/erp tizimlarining qishloq joylardagi avtoservis subyektlariga integratsiyasi va uning iqtisodiy zaruriyati	65
M.E.Erdonov	Yashil transformatsiyada resurs samaradorligini baholashning amaliy-metodologik muammolari	68
Sh.N.Mirzayeva	Barqaror rivojlanishda ekologik va iqtisodiy manfaatlar muvozanatini ta’minlash masalalari	71
X.R.Safarov	Kafolatlar berish tashkilotlarida risklarni baholash va minimallashtirish mexanizmlari	74
Sh.N.Mirzayeva	Yashil transformatsiya sharoitida xotin-qizlar xizmat ko‘rsatish tadbirkorligini rivojlantirishning metodologik yondashuvlari	85
V.A.Fozilov	Zamonaviy bozor iqtisodiyoti sharoitida innovatsion faoliyatni rivojlantirishning iqtisodiy o‘sish va raqobatbardoshlikka ta’siri	88
Sh.N.Mirzayeva	Xizmat ko‘rsatish sohasida xotin-qizlar tadbirkorligini barqaror rivojlantirishning nazariy asoslari	93
II SHO‘BA. YASHIL TRANSFORMATSIYA JARAYONLARIDA HAL ETILISHI LOZIM BO‘LGAN DOLZARB MASALALAR VA ULARNING YECHIMLARI		
R.J.Kurbanova **M.A.Alimamatova**	Improving the definition of digital economy	97
З.И.Саттарова	Зарубежные практики формирования сельского туризма в контексте концепции устойчивого развития: европейское измерение.	100
М.Қ.Пардаев **И.М.Пардаева** **Д.У.Нарзиева**	Маънавий барқарорликни таъминлашда таълим ва тарбиянинг ўрни ҳамда уларнинг давлат тараққиётининг пойдевори сифатида	103
ZHANGXU	Developing emotional intelligence as a factor of sustainable human capital development in the context of green transformation	107
З.И.Саттарова	Интегративные модели управления проектными коллективами в контексте спортивно-туристической деятельности	112
R.J.Kurbanova **M.A.Alimamatova**	Methods for assessing the technical and economic level of enterprises in the digital economy.	115

M.A. Alimamatova	Organizational mechanisms of the transition of service enterprises to the digital economy in uzbekistan	118
Н.Б.Рузиева	«Путь к «зеленой» трансформации: Совершенствование государственных и региональных стратегий на примере Узбекистана»	121
M.V.Isroilova	Barqaror rivojlanish konsepsiyasi asosida o‘zbekiston respublikasi sanatoriya-kurort tashkilotlar kompleksini transformatsiya yo‘nalishlari	124
M.E.Erdonov	Yashil transformatsiyada energiya samaradorligi, chiqindilar va suv resurslari muammolarini hal etish yo‘llari	128
Д.Абдуллаева	Оценка эффективности предприятий строительных услуг: интеграция показателя индивидуальной рентабельности и GAP-анализа	131
M.E.Erdonov	Iqlim xatarlarini boshqarish va yashil infratuzilmani rivojlantirishning ustuvor yechimlari	134
F.Shanazarov	Inson kapitalini rivojlantirishda ta’lim va ijtimoiy xizmatlar integratsiyasi	137
M.E.Erdonov	Актуальные задачи зеленой трансформации: энергия, отходы и климатическая устойчивость	141
A.A.Shermatov	Yashil iqtisodiyotning innovatsion, investitsion va institutsional mexanizmlarini rivojlantirish masalalari	144
З. И.Абдуллаева С.Ашуров	Международная торговля и её влияние на производство	151
Sh.N.Mirzayeva	Sanoat korxonalarida chiqindilarni kamaytirishning innovatsion yechimlari	153
A.I.Asrorov	Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirishda davlatning roli	158
Sh.N.Mirzayeva	Yashil transformatsiyada ekologik ta’lim va aholining ekologik madaniyatini oshirish masalalari	161
V.A.Fozilov	Xizmatlar sohasini rivojlantirish orqali iqtisodiy o‘sish va bandlikni rag‘batlantirish masalalari	165
Sh.N.Mirzayeva	Xizmat ko‘rsatish sohasida faoliyat yurituvchi xotin-qizlar tadbirkorligida ekologik muammolar va ularning yechimlari	170

Sh.N.Mirzayeva	Yashil iqtisodiyot sharoitida ayollar tadbirkor-ligini qo‘llab-quvvatlashning zamonaviy mexanizmlari	174
Sh.N.Mirzayeva	Xizmat ko‘rsatish sohasida faoliyat yurituvchi xotin-qizlar tadbirkorligida ekologik muammolar va ularning yechimlari	177
III SHO‘BA. HUDUDLARNI IJTIMOIY-IQTISODIY RIVOJLANTIRISHDA EKOLOGIK BARQARORLIK VA YASHIL IQTISODIYOTNING O‘RNI		
Z.S.Artikov	Hududiy rivojlanishda yashil iqtisodiyotning aholi farovonligiga ta’siri	181
М.Қ.Пардаев **О.М.Пардаев** **О.М.Пардаева**	Коррупцияни бартараф қилишда кадрларни танлаш мезонини такомиллаштириш йўллари	184
R.J.Kurbanova **M.A.Alimamatova**	Improvement of electronic equipment and software through innovation in the enterprise digital economy	189
D.S.Musinov	Xizmat ko‘rsatish sohasida investitsion loyihalar samaradorligini oshirish	192
Sh.A.Sultonov **Sh.Sh.Abduhalilov**	Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning o‘zbekiston iqtisodiyotidagi o‘rni	198
З.И.Абдуллаева **С.А.Махмудов**	Устойчивое развитие и зелёная экономика: современные тенденции и перспективы	203
З.И.Абдуллаева **С.А.Махмудов**	Экологический менеджмент: современные подходы и перспективы развития	206
З.И.Саттарова	Территориальная кластеризация туристс-кой деятельности как фактор регионального развития самаркандской области.	208
J.M.Qurbonov **D.Khakimov**	Korxonalarning innovatsion faoliyatini baholashning xalqaro tajribasi	211
R.J. Kurbanova **M.A. Alimamatova**	Savdoda innovatsion jarayonlarni prognozlashning obyektiv zaruriyati.	214
D.H.Shaymardonova **I.Nosirov**	O‘zbekistonda sug‘urta bozorining rivojlanishi va davlat tomonidan tartibga solish mexanizmlari	216
F.E.Jomonqulova	Axborot tizimlarini modellashtirish va UML diagrammalari	222
FENG ZIHAN	The role of a sustainable motivational environment in the green transformation of organisations	225
Ф.Ф.Саламов **М.А.Адилжонова**	Пути повышения конкурентоспособности выпускников вузов самаркандской области	232

M.E. Erdonov	Samarqand viloyati misolida yashil iqtisodiyot tamoyillarini hududiy rivojlanishga integratsiyalash	235
U.N.Normurodov **L.A.Shadiyeva**	Samarqand viloyatida yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar hajmining ko‘rsatkichlari tahlili	238
M.E. Erdonov	Urgent Issues in Green Transformation Processes of the Service Sector and Their Policy Solutions	242
Z.I.Abdullayeva **SH.T.Xamrakulov**	Ma’lumotlar bazalari va ilmiy bilim bazalari	246
V.A.Fozilov	The services sector as a key driver of development in the modern economy	249
Sh.N.Mirzayeva	Turizm sohasida yashil iqtisodiyot tamoyillarini rivojlantirish istiqbollari	254
T.N.Normurodov	Chakana savdo korxonalari samaradorligini oshirishda tovarlar ta’minotini takomillashtirishning ahamiyati	258
A.A.Shermatov	Yashil transformatsiya bo‘yicha davlat va hududiy rivojlantirish strategiyalarini takomillashtirish masalalari	261
Sh.N.Mirzayeva	Hududlarda xizmat ko‘rsatish sohasida xotin-qizlar tadbirkorligini rivojlantirishning ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati	268
I.A.Asrorov	Xizmat ko‘rsatish sohasida raqobatbardoshlikni oshirishda davlat siyosati	271
Sh.N.Mirzayeva	Ekologik barqarorlikni ta’minlashda ayollar xizmat ko‘rsatish biznesining o‘rni	274
Sh.Sh.Mirzaxadjayeva	Barqaror rivojlanish sharoitida ta’lim xizmat-lari va mehnat bozori o‘rtasidagi bog‘liqlik	278
Sh.Sh.Mirzaxadjayeva	Oliy ta’limda yashil kompetensiyalarni shakllantirishning ilmiy-amaliy asoslari	280
Sh.Sh.Mirzaxadjayeva	Yashil transformatsiya jarayonida universitet-biznes-hudud hamkorligini rivojlantirish yo‘nalishlari	282
IV SHO‘BA. YASHIL TRANSFORMATSIYA BO‘YICHA DAVLAT VA HUDUDIY RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI.		
Z.S.Artikov	O‘zbekistonda yashil iqtisodiyot strategiyasini takomillashtirish istiqbollari	284
М.Қ.Пардаев **М.М.Муҳаммедов** **Б.Қ.Муфтайдинов**	Таваккалчиликнинг турлари ва мазмуни	287

З.И.Саттарова	Самарканд как центр культурного туризма: проблематика функционирования и динамика отраслевого развития	292
Ф.Ф.Саламов **С.Р.Наимов**	Формирование и развитие агроэкотуристического кластера	302
D.S.Musinov	Xizmat ko‘rsatish sohasida iqtisodiy o‘sishga erishishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmla-rini takomillashtirish yo‘nalishlari	305
Sh.Sh.Mirzaxadjayeva	Barqaror rivojlanish sharoitida oliy ta’lim xizmatlarining aholi farovonligini oshirishdagi o‘rni	312
M.E. Erdonov **J.S.Bozorov**	Turizm xizmatlari va hududiy iqtisodiyot rivoji	314
Sh.Sh.Mirzaxadjayeva	Yashil iqtisodiyot sharoitida oliy ta’lim xizmatlarini rivojlantirishning ustuvor yo‘nalishlari	317
M.A.Abdivoxidov	Yashil transformatsiya bo‘yicha davlat va hududiy rivojlantirish strategiyalarini takomillashtirishda raqamli xizmatlar mexanizmlari	319
Sh.Sh.Mirzaxadjayeva	Oliy ta’lim xizmatlari sifatini oshirish orqali inson kapitalini rivojlantirish masalalari	322
A.A. Shermatov	Yashil transformatsiya jarayonlarida hal etilishi lozim bo‘lgan dolzarb masalalar va ularning yechimlari	324
Sh.Sh.Mirzaxadjayeva	Hududiy oliy ta’lim muassasalarining aholi farovonligini oshirishdagi roli	330
З.И.Абдуллаева **С.А.Махмудов**	Современный менеджмент и зелёная экономика: тенденции, проблемы и перспективы развития	332
Н.Б.Рузиева	«Стратегии развития «зеленой экономики» в Узбекистане: Путь к устойчивому будущему»	335
Z.I.Abdullayeva **P.S.Adashov**	Biznesni tadqiq etishni tashkil qilishning zamonaviy yondashuvlari	337
Д.Уразов	Зелёный аудит как институциональный механизм обеспечения устойчивого развития предприятий	341
XU JUNDONG	Modern Human Capital Management as a Factor of Sustainable and Green Transformation in the Digital Economy	343
З.И.Абдуллаева **Р.Аминджанова**	Формы конкуренции в стандартизации и соответствии	349

Sh.N.Mirzayeva	Yashil transformatsiya jarayonlarida davlat-xususiy sheriklik mexanizmlarini rivojlantirish	351
Sh.N.Mirzayeva	Barqaror rivojlanish strategiyalarini amalga oshirishda xalqaro tajribaning ahamiyati	353
Sh.N.Mirzayeva	Xotin-qizlar tadbirkorligini rivojlantirish bo‘yicha davlat strategiyalarini takomillashtirish istiqbollari	356
M.E.Erdonov	Davlat strategiyalarida yashil transformatsiya boshqaruvini takomillashtirish yo‘nalishlari	360
A.I.Asrorov	Barqaror rivojlanish va “yashil iqtisodiyot”da kichik biznesning o‘rni	363
A.I.Asrorov	Iqtisodiyotda raqamli transformatsiya jarayonlari va ularning samaradorlikka ta’siri	365
A.I.Asrorov	Turizm sohasida iqtisodiy boshqaruvning zamonaviy modellari	368
V.A.Fozilov	Analysis of sectoral policy frameworks for sustainable economic progress and diversification	372
Sh.N.Mirzayeva	Hududiy rivojlanish dasturlarida xizmat ko‘rsatish sohasidagi ayollar tadbirkorligini qo‘llab-quvvatlash masalalari	377
V SHO‘BA. YASHIL IQTISODIYOT-NING INNOVATSION, INVESTITSION VA INSTITUTSIONAL MEXANIZMLARINI RIVOJLANTIRISH MASALALARI		
Z.S.Artikov	Innovatsion texnologiyalar asosida yashil iqtisodiyotni rivojlantirish istiqbollari	382
R.J. Kurbanova	Savdoda xizmat ko‘rsatish sifati va uning innovatsion rivojlanish mexanizmining modeli.	384
З.И.Саттарова	Применение веб-технологий и цифровых платформ в организации туристской деятельности	387
З. И.Абдуллаева **С. А.Махмудов**	Цифровизация и инновации: современные тенденции развития	391
Н.Б.Рузиева	«Экологическая устойчивость как фундамент «Зелёной экономики»: Новая парадигма развития»	393
Б.Т.Насыров	Организационная структура 2.0.: переход от иерархий к сетевым и продуктовым моделям	395
Е. А.Қуаныш	Влияние устойчивого развития на конкурентоспособность компаний в условиях «зеленой» трансформации экономики	401

M.E.Erdonov	Yashil iqtisodiyotda innovatsion va investitsion mexanizmlarni rivojlantirishning ustuvor yo‘nalishlari	405
M.E.Erdonov	Yashil moliyalashtirish va institutsional mexanizmlarning iqtisodiy samaradorlikka ta’siri	408
A.A.Shermatov	Barqaror rivojlanish va yashil transformatsiyaning nazariy, amaliy va metodologik muammolari	411
Д.Уразов	Зелёный аудит как институциональный механизм обеспечения устойчивого развития предприятий	416
S.N.Hukumova	Ijara xizmatlari samaradorligini oshirishning Tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlari	419
R.J. Kurbanova	Savdo korxonalarining innovatsion holatini oshirishning asosiy yo‘llari.	425
M.E.Erdonov **J.S.Bozorov** **S.S.Isoqulova**	Xizmat ko‘rsatish sohasini rivojlantirishda raqamli transformatsiyaning ahamiyati	428
V.A.Fozilov	Theoretical perspectives on poverty alleviation in uzbekistan	432
Sh.N.Mirzayeva	Yashil iqtisodiyotda institutsional islohotlarning ahamiyati	437
Sh.N.Mirzayeva	Qayta tiklanuvchi energiya manbalarini moliyalashtirishning samarali usullari	440
Sh.N.Mirzayeva	Xizmat ko‘rsatish sohasida xotin-qizlar tadbirkorligini rivojlantirishda innovatsion mexanizmlarning ahamiyati	442
Sh.N.Mirzayeva	Ayollar tadbirkorligini moliyaviy qo‘llab-quvvatlashning investitsion va institutsional mexanizmlari	446
A.I.Asrorov	O‘zbekistonda kichik biznes va tadbirkorlikni rivojlantirishda innovatsion yechimlar	450
M.E.Erdonov	The Role of Ecological Sustainability and the Green Economy in Regional Socio-Economic Development through the Service Sector	453
Sh.Sh.Mirzaxadjayeva	Oliy ta’lim xizmatlarini rivojlantirish orqali yoshlar bandligini ta’minlash masalalari	457
Sh.Sh.Mirzaxadjayeva	Aholi farovonligini oshirishda oliy ta’lim qamrovini kengaytirishning ahamiyati	459
Sh.Sh.Mirzaxadjayeva	Oliy ta’lim muassasalarida yashil kampus tizimini joriy etishning ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati	461
A.D.Xidirov	Hududlarda tog‘ turizmini tashkil etish va marshrutlari bo‘yicha tavsiyalar	462

“BARQAROR RIVOJLANISH VA YASHIL TRANSFORMATSIYANING ZAMONAVIY MEXANIZMLARI”

xalqaro ilmiy-amaliy anjuman

MATERIALLARI TO‘PLAMI

2026-yil 25-may

II-qism

ISBN: 978-9910-702-99-0

4174

«TURON NASHR» nashriyoti
100129. O‘zbekiston Respublikasi
Samarqand viloyati, Samarqand shahri,
Xo‘ja Ahror Valiy ko‘chasi, 37-uy.
Tasdiqnoma: № 4174 (22.09.2020-y.)

Nashriyot muharriri: M.Roziqova

Musahhih: F.Tohirova

Bosishga 04.06.2026-yilda ruxsat etildi.
Qog’oz bichimi 210×297 1/16.
«Times New Roman» garniturasi.
Shartli bosma tobog’i 29,75.
Adadi 50 nusxa. Buyurtma raqami: N-33

«NAVRO‘Z POLIGRAF» MCHJ matbaa
bo‘limida chop etildi.
Tasdiqnoma: 374736 29.08.2024-yil.
Samarqand shahri, X.Abdullayev ko‘chasi, 63-uy.